

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Anul XXII nr. 6253

6 pagini — 30 bani

Duminică 22 noiembrie 1964

Expoziția realizărilor economiei naționale a R. P. R.

CU URIAȘĂ PUTERE DE CONVINGERE

În urmă cu trei luni, te-am invitat dragă cititorule, să vizitezi, împreună cu primele mii de oaspeți, expoziția inaugurată sub lumina sărbătorii 23 August. Te-am reîntâlnit de atunci de nenumărate ori străbătând pavilioanele expoziției, cercetînd cu luare aminte produsele, participînd la variatele ma-

porului nostru pe drumul necontenit al progresului. Sintetizarea uriașei suite de impresii nu ți-o de loc ușoară acum. Pe toate cele trei dimensiuni ale grandioasei expoziții, te-ai întîlnit cu tot ce a făcut poporul nostru mai esențial în aceste două decenii de lumină. Siderurghiștii au înfățișat prin machetele

noilor lor agregate puterea de oțel a țării, constructorii de mașini au demonstrat „pe viu” performanțele ridicate ale gamei variate de utilaje și instalații

GH. TODIRĂȘ
ANTON DROST

(Continuare în pag. 2-a)

● Peste 4 milioane de vizitatori din toate regiunile țării ● 20.000 de oameni de afaceri, industriași, turiști și ziașiști din zeci de țări ale lumii

nifestări ce au avut loc în toată această perioadă. Și parcă am fi fost înțeleși, ne vedem în această zi de început de iarnă, cînd porțile orașului expoziției s-au deschis pentru ultima oară.

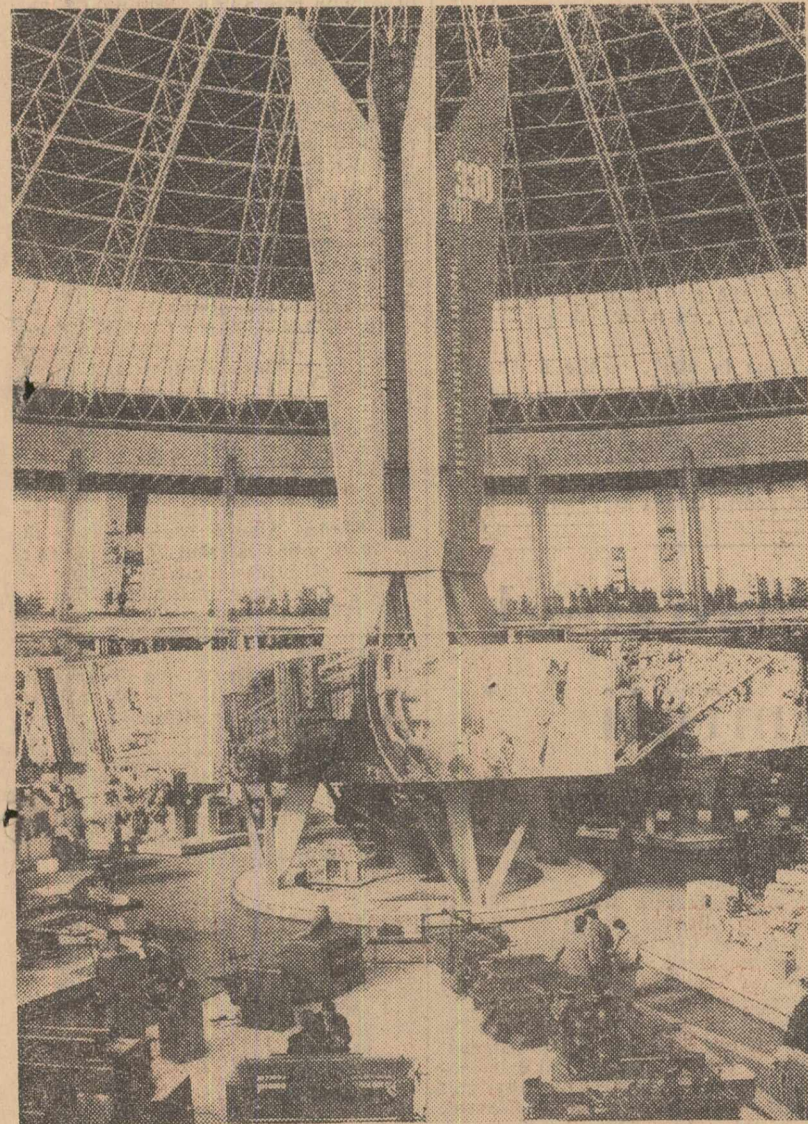
Chipul Romîniei de azi

Ești unul din cei patru milioane de participanți la impunătoare manifestare pe care a consensat-o expoziția. Acestui număr important de vizitatori i se adaugă alte milioane de cititori, auditorii, telespectatorii și iubitori ai filmului. Pentru informarea lor, cotidienele și periodicele din toată țara au făcut ample prezentări, radio-televiziunea romînă a avut 37 de emisiuni speciale și 9 transmisii directe pentru televiziune, iar studioul „Alex. Sahia” a turnat trei filme documentare de lung metraj. Tîe și tutuora, expoziția le-a înfățișat în mod sintetic și sugestiv succesele obținute de poporul nostru în toate domeniile de activitate economică și social-culturală. Prin multimea și varietatea exponatelor, ea a oglindit cu o uriașă putere de convingere puterica dezvoltare a diferitelor ramuri de producție. Parcurgînd nu o dată expoziția, atenția ți-a fost captivată de claritatea cu care au fost prezentate căile și mijloacele folosite pentru a ridica România la treapta de dezvoltare și înflorire pe care a atins-o astăzi, înțelepciunea cu care partidul a călăuzit eforturile po-

chimisti au prezentat șirul schelelor și combinatelor moderne în care lucrează astăzi, constructorii te-au plimbat în pavilionul B pe mari șantieri industriale și de locuințe, minierii și energeticienii, forestierii, lucrătorii din industria bunurilor de consum, din agricultură, fiecare a revărsat în fluxul viguros al avîntului general, pîrticea lui de efort, de dragoste pentru patrie, pentru glorioșul partid. Centru de atracție al întregii țări în toate aceste luni în care a fost deschisă, expoziția a constituit prin amploarea, modernia și organizarea, prin varietatea și calitatea exponatelor, prin perspectiva generală de dezvoltare ce o oferă fiecărui vizitator, un prilej de a-și exprima îndreptățite simțăminte de bucurie și mîndrie patriotică.

În amfiteatrele expoziției

„Peste 200 de inovatori, fruntași și evidențiați în întrecere de la Rafinăria nr. 1 Eioești, au participat într-una din zile la un schimb de experiență organizat în expoziție. „A fost o lecție foarte instructivă de tehnică nouă — spunea cu acel prilej ing. Constantin Ivanovici. Expoziția, prin noutățile tehnice pe care le prezintă, prin metodele avansate adoptate în realizarea unor produse cu parametri superiori, constituie, pe lîngă o sinteză a celor mai însemnate realizări obținute de oamenii muncii din țara noastră în anii puterii populare, un izvor neseecat de idei inovatoare, de so-

Interior din pavilionul central

Foto: MIHAI POPESCU

TELEGRAMĂ

Excelenței sale GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ
președintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne

Apreciez profund amabilul dv. mesaj de felicitare cu ocazia alegerii mele în funcția de președinte al Statelor Unite. Împărtășesc împreună cu dv. speranța ca relațiile dintre cele două țări ale noastre, bazate pe cooperare pașnică, vor continua să se dezvolte în mod favorabil.

Al dv. sincer
LYNDON B. JOHNSON
Președinte Statelor Unite
ale Americii

IN ACEST NUMĂR:

— Interviuul nostru cu Gheorghe Constantinescu, director general adjunct din Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale: Dezvoltarea rețelei sanitare.
(Pag. a 2-a)

— Specialiști la masa rotundă. Pe ordinea de zi: Planul de asimilare.
(Pag. a 3-a)

— Ing. A. Cristache: Înregistra-

rea și redarea magnetică a imaginilor.
(Pag. a 4-a)

— Virgil Dănculescu: Satul de azi: Turfă 1964.
(Pag. a 4-a)

— Ion Cîrje: Dimensiuni algeriene.
(Pag. a 6-a)

— U. Vălușanu: Serioasă scădere a lirei sterline.
(Pag. a 6-a)

Dr. Bruno Pittermann, vicecancelarul Austriei, a sosit în Capitală

La invitația prim-vicepreședintelui Consiliului de Miniștri al R. P. Romîne, Gheorghe Apostol, a sosit în Capitală simbatic după-amiază dr. Bruno Pittermann, vice-cancelarul Austriei, pentru a vizita Expoziția realizărilor economiei naționale a R.P. Romîne.

Oaspetele a fost întîmpinat la aeroport de Gheorghe Apostol, Ion Marinescu, ministrul industriei metalurgice, Pompiliu Macovei, adjunct al ministrului afacerilor externe, Ion Cîmpeanu, secretar general în Ministerul Comerțului Exterior, Mir-

cea Ocheană, ambasadorul R.P. Romîne la Viena, de funcționari superiori ai M.A.E.

Au fost de față dr. Paul Wetzler, ambasadorul Austriei la București, și membri ai ambasadei.

Seara, dr. Bruno Pittermann a asistat la spectacolul cu opera „Trubadurul” prezentat pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P. Romîne.

Au fost de față Gheorghe Apostol, Constantin Tuzu și alte persoane oficiale. (Agerpres).

NOUTĂȚILE ZILEI

Cercetări științifice pentru protejarea navelor

CONSTANȚA (coresp. R. 1.) La Șantierul naval maritim Constanța, a luat ființă un centru de cercetări științifice. Obiectivul de cercetare al acestui nucleu științific de pe malul mării, îl constituie încercarea vopselelor și materialelor de construcție a navelor. Materialele și vopselele sînt expuse în apă mării, pentru a li se determina rezistențele la depunere de calcar și de vegetație. S-a constatat la S.N.M.C. cu ocazia „andocărilor”, că după navigație la mai ales după staționare în apele mării calde apar depuneri de cruste calcaroase pe tabla imersată a vaselor, cruste care ajung la 10 kilograme pe metru pătrat. La o navă de 4500 de tone, depunerile ating 15 000 kg. ceea ce înfrînează mersul, ridicînd cheltuielile de exploatare.

Centrul de cercetări de la S.N.M.C. urmărește descoperirea acelor vopsele și materiale în stare să asigure o bună protecție împotriva acestor depuneri. La această muncă științifică, inițiată de Institutul de cercetări și proiectări electro-tehnice, colaborează acum, alături de specialiștii de la S.N.M.C. încă trei institute de cercetări.

La „Electrecord” au intrat zilele acestea în fabricație noi discuri printre care: un disc cu aril din opere în interpretarea artistei populare Arta Florescu, discuri cu melodii de muzică ușoară interpretate de Dolina Badea, Ilina Cerbăveș, Sonia Crușcu, Constantin Drăghici, Aurelian Andreescu etc. Cîșeul de mai sus reprezintă un aspect din cabina de transpunere unde se desfășoară una din primele operații din procesul tehnologic de fabricație a discurilor.

Foto: I. POPOVICI

Pe agenda artelor plastice

După recenta expoziție a pictorilor cubanezi R. Portocarrero și R. Milian deschisă în Capitală, pe agenda artelor plastice figurează noi manifestări pînă la sfîrșitul lunii noiembrie. Astfel, în curînd se va deschide o expoziție de grafică și plastică din R. P. Ungară, una a pictorului iugoslav Ivan Preceji și o expoziție de fotografii artistice din R. P. Polonă. La începutul lunii decembrie, în sala Dalles, va fi prezentată expoziția „Artele grafice în S.U.A.”, cu lucrări de grafică publicitară, comercială, artistică, afișe și carticute.

La rîndul lor, artiștii grafici romîni vor expune lucrări în cadrul unor expoziții în diferite țări. Astfel, pictorii Brăduț, Covallu și sculptorul Ion Vlad vor expune la Atena, iar în luna decembrie la Budapesta se va deschide o expoziție de artă decorativă romînească, unde vor fi expuse broderii, covoare, sticlă, tapiserie etc.

CUM VA FI VREMEA?

Pentru zilele de 23, 24 și 25 noiembrie se anunță următorul timp probabil: Vremea se va răci treptat, începînd din nordul țării. Cerul va fi variabil, mai mult noros. Vor cădea precipitații locale. Vînt slab pînă la puternic, cu intensificări temporare. Temperatura în scădere, cu deosebire la sfîrșitul intervalului. Minimele vor fi cuprinse între minus 6 și plus 4 grade, iar maximele între minus 2 și plus 8 grade. Ceată locală.

Acțiuni mobilizatoare în întrecerea patriotică

Realizările obținute în întrecerea patriotică în primele trei trimestre ale acestui an depășesc ca valoare pe cele obținute în întreg anul 1963. Aceasta arată nivelul tot mai înalt al noii conștiințe a cetățenilor, faptul că întrecerea patriotică a cuprins pături tot mai largi ale populației. Pentru a răspunde dorinței cetățenilor de a obține noi realizări cu caracter gospodăresc și de înfrumusețare a satelor și orașelor, se impune ca o necesitate imperioasă sintetizarea și extinderea experienței valoroase acumulate de sfaturile populare în atragerea maselor de cetățeni la acțiunile obștești, largirea acestei acțiuni de masă pentru realizarea de noi obiective menite să ridice în continuare aspectul estetic și gospodăresc al tuturor localităților. Acțiunile ce vor fi organizate în anul 1965 vor marca desigur ridicarea calității a întregii munci organizatorice și educative, mărirea eficacității economice a întrecerii patriotice.

Una din principalele condiții care asigură mobilizarea maselor la acțiunea de întrecere o constituie alegerea și stabilirea unor lucrări a căror necesitate reiese din cerințele reale ale cetățenilor. De aceea, este necesar ca stabilirea lucrărilor și acțiunilor pentru anul 1965 să fie rezultatul unei largi consultări a locuitorilor — pe străzi, circumscripții electorale, prin organizațiile obștești, cu ajutorul deputaților, al comisiilor permanente — pe baza cărora să se treacă apoi la definitivarea proiectului planului de lucrări și acțiuni ce urmează să fie supus dezbaterii și aprobării deputaților în sesiunile ce vor avea loc la începutul anului.

Evident că pregătirea unui plan de lucrări și de acțiuni care să fie cit mai real și mai judicios întocmit necesită o perioadă de timp destul de îndelungată. Acest lucru trebuie să-l aibă în vedere comitetele executive și să înceapă această muncă de pregătire din timp, în așa fel încît să nu ducă la înfrumusețarea planului numai din birou, ori la pregătirea lui în grabă, în preajma îngerii sesiunii sfatului popular. Munca aceasta de întocmire a proiectului de plan cu obiectivele de realizat în anul următor trebuie să înceapă chiar de pe acum, pentru ca acesta să exprime nevoile reale ale localității respective și contribuția adusă de masele de cetățeni din fiecare sat sau oraș.

În orase, bunăoară, atenția poate fi îndreptată mai mult spre lucrări de amenajări, de nivelări și de creare a căilor de acces din jurul noilor blocuri, din cartierelor de locuințe date în folosință. De asemenea, nu trebuie scăpate din vedere unele lucrări edilitare-gospodărești prevăzute a se executa cu fonduri de la

buget, cum ar fi canalizări, construcții, reparații capitale și întrețineri de străzi, unde la fel se pot realiza economii de fonduri, executîndu-se apol lucrări în plus, necesare populației. Acțiuni mult apreciate de populația de la orase sînt și cele cu privire la amenajarea și întreținerea parcurilor, a zonelor verzi și a altor locuri de recreație. Plantarea de arbori și de arbuști decorativi poate avea o pondere mai însemnată în planurile de lucrări și de acțiuni în anul următor, mai ales pe anumite suprafețe mici de terenuri care sînt degradate sau neglijate. Problema menținerii și asigurării în permanență a curățeniei orașului și a aspectului său estetic și igienic constituie alt obiectiv de bază în cadrul întrecerii patriotice.

La sate, acțiunile din anul ce urmează pot duce la ridicarea gradului de gospodărie și înfrumusețare al localităților. În acest sens, este bine să se preia inițiativa și experiența unor comune care au început să construiască trotuare de la centrul localității spre periferii, fie din piatră sau din cărămidă, fie din alte materiale. În sate, se poate prevedea în mai mare măsură, în planurile de lucrări, începerea unor plantări masive de pomi, de arbori repede-crescători, de arbuști decorativi pe toate terenurile de utilitate publică, pe terenuri degradate sau părăsite din interiorul satului și pe lîngă cursurile de pîrîie sau de riuri din intravilan. Mai sînt apoi multe lucrări ce pot fi realizate pentru îmbunătățirea stării drumurilor și străzilor centrale și secundare care străbat satele și care de multe ori sînt scăpate din vedere.

Ceea ce merită a fi reținut la elaborarea planurilor de lucrări și de acțiuni, atît la orase cit și la sate, este faptul ca întregă acțiune să se axeze pe lucrări de natură să contribuie cu adevărat la înfrumusețarea și la buna gospodărie a fiecărei localități, și la schimbarea substanțială a înfățișării acestora.

Sarcina sfaturilor populare este tocmai aceea de a consulta masele în stabilirea obiectivelor întrecerii, de a alege și selecționa cu toată grija lucrări ce pot fi realizate cu forțe proprii și cu resurse locale și care într-adevăr pot duce la schimbări substanțiale în aspectul gospodăresc al localităților. Este recomandabil să se renunțe la unele lucrări în afara localității, lucrări care de obicei se fac în detrimentul și cu nesocotirea unor acțiuni mai importante de ordin gospodăresc din interiorul acesteia.

Comitetele executive ale sfaturilor populare le revine, ca una din principalele sarcini, să sprijine inițiativa înaintată, să atragă masele la acțiunile întreprinse, să folosească la maximum experiența dobîndită în întrecerea patriotică, organizînd cit mai bine această acțiune, în interesul dezvoltării și înfrumusețării continue a orașelor și satelor patriei noastre.

Cu ajutorul instalației de sudură prin presiune „TARUS”, muncitorii eșalonului 2 sudură al secției „Lucrări-reparații”-București, au depășit planul pe regionala C.F.R. Cluj cu 15%, iar pe regionala C.F.R. Brașov pînă în prezent au realizat 20 km. din cei 23 km. planificați cu 5 000 de suduri de linie ferată. În cliseu: Sudorul Gh. Mărăcinea conducînd instalația „TARUS” în stația C.F.R. Dîrste.

Foto: FLORIN ȘTEFANESCU

Creatorii despre creații

Direcția generală a industriei sticlei și ceramicii fine în colaborare cu Direcția tehnică din Ministerul Industriei Ușoare a organizat în aceste zile la Sinaia o consfătuire cu creatorii din acest sector.

Cu prilejul acestei consfătuiri au fost analizate rezultatele obținute în fabricarea unor articole cu linii moderne, paleta de culori folosită

precum și stadiul extinderii unor procedee tehnologice noi.

Participanții la consfătuire au analizat de asemenea, unele aspecte privind organizarea unităților de creație și au vizionat planșele cu motivele folclorice culese de creatori în timpul unei călătorii de documentare în diferite regiuni ale țării, în vederea aplicării lor în producție.

Coroșpondență din Bruxelles

Parașutiștii belgieni și situația din Congo

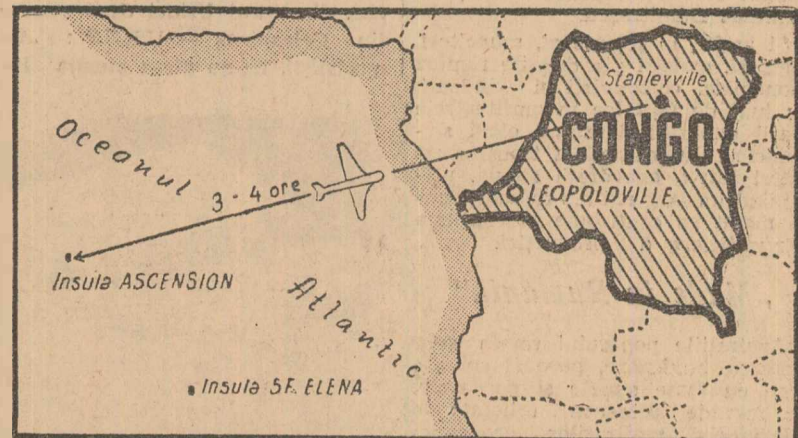
Vineri seara au fost confirmate oficial zvonurile care circulau de cîțva timp cu privire la trimiterarea de parașutiștii belgieni în insulele Ascension (teritoriul britanic) pentru a fi apoi parașutați în Congo. În mod oficial s-a anunțat că această operație ar avea „scopuri strict umanitare” urmînd salvarea celor 2 000 de americani și europeni (din care 800 belgieni) aflați la Stanleyville în minile forțelor răscolite.

Secretarul general al O.N.U. este însă de altă părere. El a recomandat guvernului belgian să recurgă mai degrabă la ajutorul Consiliului de Securitate pentru salvarea persoanelor în cauză decît la o operație militară. Purtătorul de cuvînt al secretarului general a declarat că U Thant „crede cu fermitate că orice situație care pune în pericol pacea și securitatea internațională trebuie, conform Cartei, să fie adusă în fața Consiliului de Securitate. Orice altă cale nu poate să ducă decît la consecințe regretabile”.

Transportarea trupelor s-a făcut în cel mai desăvîrșit secret. Comunicatul

probleme ar fi și mai bine pregătite printr-o acțiune umanitară de încetare a bombardamentelor și atrocităților de către trupele de mercenari conduse de militari belgieni și de alte naționalități. Radio Stanleyville a transmis simbatic un mesaj adresat de consuliile american și belgian care în numele cetățenilor lor „roagă guvernele lor să adopte o politică de neutralitate absolută, singura susceptibilă de a salva viața supușilor lor”. La sfîrșitul mesajului postul de radio a transmis o comunicare din partea președintelui republicii de la Stanleyville în care se anunță că mercenarii au dezlîntat noi atacuri.

Numeroase comentarii și „luări de poziție” din diferite capitale occidentale care sînt reproduse azi de ziarele belgiene nu ascund seriozitatea consecințelor pe care le-ar provoca în actuala situație agravarea intervenției militare străine în Congo prin lansarea parașutiștilor belgieni. Relațiile arată reacția de justițiară minie stîrnită în rîndurile reprezentanților afro-asiatici la

oficial a fost dat publicității după ce zvonurile care circulau de cîțva zile nu au mai putut fi dezmințite.

Acum a devenit evident că măsurile de intervenție militară au fost pregătite exact în momentul cînd pe cale diplomatică erau angajate tratative pentru discutarea cu autoritățile de la Stanleyville a soartei ostașilor și fără ca guvernul de la Leopoldville să aibă vreo cunoștință, sau să-i fie solicitată aprobarea. Postul de radio Stanleyville a arătat în repetate rînduri că climatul pentru o soluționare corespunzătoare a acestei

O.N.U. care exprimă sentimentul opiniei publice din țările lor. Un asemenea act ar compromite tratativele care urmează să înceapă la Nairobi (Kenya) în prezența președintelui Jomo Kenyatta, din partea O.U.A., cu participarea ambasadorului american Atwood și a reprezentanților guvernului de la Stanleyville.

EDMOND AUBERT

21 noiembrie 1964.

(Citiți în pag. a VI-a amănunte cu privire la situația din Congo.)

SPECIALIȘTI LA MASA ROTUNDA

PE ORDINEA DE ZI: PLANUL DE ASIMILARE

Utilajele, instalațiile și agregatele complexe cu care sînt înzestrate de la an la an uzinele, fabricile, schelele petrolifere, unitățile agricole socialiste, transporturile etc. din țara noastră, sau cele care iau drumul exportului, poartă tot mai mult amprenta celui mai înalt nivel tehnic. Instalațiile de foraj pentru adîncimi de peste 6.000 metri, noile tipuri de vagoane de marfă și clasă, de pompe pentru irigații și desecări, de autocărioane de 3 tone („Carpați”) și 5 tone („Bucegi”) etc. prezintă parametri de funcționare la nivelul celor mai bune produse similare străine. Și gama produselor se lărgeste continuu.

Toate acestea sînt rodul unei preocupări susținute din partea specialiștilor pentru cunoașterea și aplicarea celor mai noi cuceriri din tehnica mondială, ale seriozității și spiritului de răspundere cu care colectivele din industria constructoare de mașini îndeplinesc planul de asimilare a noulor produse. Industria constructoare de mașini își afirmă astfel, din plin rolul vital în promovarea largă a progresului tehnic în întreaga economie.

În legătură cu aspectele cele mai actuale ale asimilării de produse noi, ziarul nostru a organizat recent o masă rotundă cu cadre de specialiști din Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și câteva mari uzine din capitală.

Au participat: ing. ION CRIȘAN, director general al Direcției generale tehnice din M.I.C.M., FLORIN GHERGU, inginer principal în aceeași direcție, ing. DUMITRU LĂZĂROIU, directorul Institutului de cercetări și proiectări electrotehnice, ION RĂDUT, inginer șef de concepție la uzinele „23 August”, MIRCEA ZARCULA, inginer șef la Uzinele de Pompe, ing. E. NICOLESCU, constructor șef la Uzina de mașini electrice și DAN CONSTANTINESCU, inginer proiectant la Uzinele „Vulcan”.

Este bine cunoscut că, asimilarea de noi produse este un proces complex, care cuprinde cîteva faze deosebit de importante: proiectarea, realizarea prototipurilor, omologarea, pregătirea tehnologică și introducerea în fabricație. Dar pentru a se realiza mașini și utilaje cu performanțe superioare, comparabile cu cele mai bune produse similare pe plan mondial, pentru a se alege tipurile cele mai avantajoase, se cere în primul rînd să fie elaborate studii tehnico-economice prealabile, care să justifice necesitatea, oportunitatea și eficacitatea fabricației

litățile tehnologice, prețul de cost estimat.

Ing. FL. GHERGU: — Despre necesitatea studiilor tehnico-economice sîntem cu toții de acord. Problema care se ridică este calitatea acestora, răspunderea cadrelor de specialitate în elaborarea lor. Practica a dovedit că studiile tehnice întocmite pentru asimilarea unor produse ca autocamioane, tractoare, autobuze, utilaje petrolifere, unele mașini unelte (strunguri revolver, mașini de frezat dantură) sau avut efect introducerea în fabricație a unor produse de nivel tehnic ridicat, apreciate de beneficiari. Dimpotrivă, întocmirea formală a acestor documentații tehnice a dus la folosirea națională a capacităților de proiectare și producție sau la întîrzierea intrării în fabricație a produselor respective. Ne referim de exemplu la insuficiența analiză făcută în unele studii întocmite de Ministerul Economiei Forestiere, ceea ce a dus la asimilarea unor produse de nivel tehnic scăzut; după numai un an sau doi de fabricație, chiar beneficiarul a cerut modernizarea lor (mașina de șlefuit cu 3 cil., omologată în 1963, mașina de ceaput și scobit, mașina de rindeluit la grosime). Sînt întreprinderi ale ministerului nostru, care, deși specializate în executarea unor produse similare cu cel care se asimilează, la elaborarea studiilor nu analizează temeinic condițiile materiale necesare pentru execuție, ajungînd în situația ca atunci cînd trec la realizarea prototipului sau seriei zero să constate că anumite ansambluri care intră în componența produsului (motoare termice, echipamente electrice) nu respectă condițiile calitative, impuse de documentație. În felul acesta, la Uzinele „Progresul” din Brăila s-a întîrziat cu finalizarea lucrărilor de asimilare la unele produse, deoarece s-a constatat tirziu că unele tipuri de motoare, furnizate de Uzinele „Timpuri Noi”, nu corespundeau cerințelor.

Dar pentru a elabora un studiu tehnico-economic bun, se cere, în primul rînd, țineră la curent, în permanență, cu cele mai noi cuceriri ale tehnicii mondiale.

REDACȚIA: — Cunoașterea celor mai noi realizări pe plan mondial este importantă nu numai pentru faza întocmirii studiilor tehnico-economice, ci și în întregul proces al asimilării noulor produse. Ar fi interesant să ne oprim asupra acestei probleme.

Ing. I. CRIȘAN: — Fără îndoială, fiecare specialist trebuie să cunoască realizările pe plan mondial și tendințele de dezvoltare tehnice în grupurile respective de produse, iar cu noștile respective să servească la o apreciere corectă a felului în care se cere pornită acțiunea de asimilare a unui produs nou. Urmărirea publicațiilor de specialitate, achiziționarea de modele de studiu, schimbările de experiență organizate cu uzine de profil similar din străinătate, vizitarea de expoziții internaționale și altele sînt forme de documentare care înlesnesc țineră la curent cu ultimele cuceriri ale tehnicii într-un domeniu sau altul.

Ing. M. ZARCULA: — Uzina noastră are o colecție proprie de prospecte pe care și-o ține la curent cu ultimele noutăți prin legătura permanentă cu întreprinderile noastre de comerț exterior, prin contacte cu firmele străine cu ocazia vizitelor reciproce și prin delegații la tirgurile și expozițiile internaționale. În prezent, această colecție are aproape 15.000 file de prospecte ale firmelor mari sau mici consacrate în construcția de pompe. Totodată, uzina este abonată la 76 de reviste tehnice românești și străine. Pentru a urmări însă operativ ceea ce apare nou într-o țară sau alta, în domeniul tehnic care ne interesează, este nevoie ca inginerii noștri să cunoască curent o limbă străină sau chiar mai multe. Traducerile pe care le primim de la Institutul de documentare tehnică ne sînt utile dar, dat fiind că cei care traduc nu sînt de specialitate, se pierd unele amănunte la traducere care nouă ne sînt de mult folos. Apoi durata traducerilor, de multe ori, nu ține pasul cu evoluția foarte rapidă a

tehnicii; din această cauză specialiștii noștri cunosc anumite lucruri cu întîrziere.

REDACȚIA: — Am putea trece acum la discutarea unor aspecte ale activității de proiectare.

Ing. I. RĂDUT: Nivelul tehnic al mașinilor și utilajelor este condiționat în mod considerabil de calitatea muncii de proiectare. În Uzinele „23 August”, eforturile sînt îndreptate, îndeosebi, spre dezvoltarea serviciilor de proiectări și a tehnologiei lui-șef, metalurg-șef și tehnic motoare, al căror rol sporește mereu. Capacitatea de proiectare în uzină a fost extinsă, fiind atrase în munca de concepție cadre de ingineri și tehnicieni cu experiență în sectoarele de producție. Un ajutor eficient simt proiectanții noștri prin utilizarea colecțiilor de proiecte și de desene care pot servi drept modele, iar o parte din ele pot fi refolosite economisindu-se capacități însemnate de proiectare. În același mod, colecții de calcule model, ușurează mult munca proiectanților, mai ales a celor tineri, în special pentru calculul roților dințate, axelor, cuplajelor, reductoarelor, recipientilor sub presiune. De pildă, prin metoda de mai sus, atelierul de proiectare a utilajelor chimice din sectorul de proiectări al uzinei, a reușit să întocmească și să lanseze proiectele a peste 100 aparate chimice într-un trimestru. În condițiile dinainte, acest volum de proiectare ar fi necesitat timp de peste un an.

Ing. I. CRIȘAN: Un factor important în buna desfășurare a activității de proiectare este promovarea cu curaj a unor ingineri tineri și în general formarea cadrelor pentru sectoarele de concepție. În această privință, este esențială legătura dintre cadrele de proiectare, din pregătirea tehnologică și cele din producție. Pe linia aceasta, în uzinele noastre există o metodă care a dat bune rezultate, aceea ca proiectanții și tehnologii să tehnologiză și să răspundă practic de introducerea în fabricație a produselor noi, să dea asistență tehnică completă pînă la depășirea tuturor dificultăților începutului.

REDACȚIA: — Pentru a valorifica la maximum avantajele tehnice și economice pe care le oferă introducerea în fabricație a produselor noi, este evidentă necesitatea reducerii duratei procesului de asimilare. Care sînt factorii principali care contribuie la aceasta?

Ing. I. CRIȘAN: — Așa cum a dovedit experiența, un factor de seamă este asimilarea de mașini și utilaje pe baza documentațiilor tehnice și a licențelor de producție pentru cele mai perfecționate tipuri existente pe plan mondial. Prin achiziționarea de licențe și documentații tehnice, durata de asimilare se scurtează considerabil, se economisește forță de muncă în proiectare, se reduce perioada de experimentare și, în plus, produsele se prezintă

la nivelul celor mai bune realizări ale tehnicii.

Ing. D. CONSTANTINESCU: — Scurtarea ciclului de asimilare prin achiziționarea unei licențe este cu atât mai mare cu cît documentația primită este mai completă. Trebuie avută în vedere munca necesară pentru adaptarea acestei documentații la materialele și condițiile tehnice existente în țara noastră. În multe cazuri, trebuie create noi materiale și părți componente, pe baza condițiilor tehnice impuse de documentație.

Ing. I. CRIȘAN: — Desigur că asimilarea unei licențe nu este o problemă simplă, ci necesită un mare efort de pricepere tehnică, de competență. Uneori este chiar o muncă de creație. Un exemplu în această privință îl constituie locomotiva Diesel electrică; tehnologia aplicată astăzi la unele repere este superioară celei prescrise în documentația de licență. Astfel, pentru tratamentul termic al unor angrenaje a fost pus la punct procedeul de călire cu curenți de înaltă frecvență pe o mașină realizată de specialiștii noștri.

Pe lîngă rezultatele bune obținute, există însă cazuri în care noi n-am valorificat suficient posibilitățile create prin achiziționarea de licențe. Unde au fost principalele deficiențe? Prima fază, a întocmirii desenelor

- Răspunderea proiectanților față de calitatea studiilor tehnico - economice;
- Pe căile scurtării ciclurilor de asimilare a produselor noi;
- Rolul atelierelor de prototipuri;
- Cercetarea tehnico-științifică și promovarea tehnologiei moderne

REDACȚIA: În acest cadru de preocupări menite să ducă la scurtarea ciclurilor de asimilare a produselor noi, ce se poate spune despre eficiența atelierelor de prototipuri precum și despre introducerea tipizării?

Ing. FL. GHERGU: Este cunoscut că realizarea prototipului constituie o etapă importantă în procesul de asimilare, etapă în care se verifică documentația elaborată și se determină valorile exacte ale tuturor parametrilor tehnici și constructivi a noului produs. Apare deci ca o condiție esențială în verificarea performanțelor de care este capabil noul produs, ca execuția prototipului să se facă la un nivel calitativ ireproșabil. Aceste considerente impun existența în uzine a unui atelier special care să asigure realizarea în bune condiții a prototipurilor, precum și verificarea lor.

Ing. M. ZARCULA: Prin crearea în uzina noastră cu forțe proprii a unui atelier dotat cu mașini și personal corespunzător avînd sarcina realizării prototipurilor, s-au eliminat în cea mai mare parte timpurile de așteptare a pieselor de la mașinile din secțiile de producție. În același timp, tehnicienii și dispecerii afectați atelierului de prototipuri reușesc să urmărească și să îndrume eficient munca din secțiile de producție atunci cînd unele prelucrări nu pot fi executate în atelierul de prototipuri. Cîteodată și atelierul de prototipuri ajută secțiile de producție.

Ing. I. RĂDUT: Noi în acest domeniu nu ne putem lăuda cu o experiență pozitivă. Deși dispunem de capacități suficientă pentru a face față pregătirii fabricației, lipsa unui atelier de prototipuri ne împiedică să realizăm prototipurile în termen, ceea ce influențează negativ asupra duratei ciclurilor de fabricație.

Ing. I. CRIȘAN: Punctul de vedere este ca aceste uzine care nu au încă create ateliere de prototipuri prin lucrări de investiții, trebuie să se gîndească să valorifice toate posibilitățile ce le au pentru a le realiza prin mijloace proprii. Așa au procedat Uzina de pompe din București, Uzinele mecanice din Timișoara și alte întreprinderi. Atelierul de prototipuri nu trebuie să fie totdeauna un atelier în care să se execute un produs de la început pînă la sfîrșit. În unele cazuri, este suficient să existe un nucleu, echipat cu un minim de mașini, care să-și asigure colaborarea cu celelalte secții din producție. Doresc să mai subliniez faptul că se întîmplă ca unele ateliere de prototipuri, în loc să-și execute lucrările lor de pregătire tehnică, să fie ocupate pentru producție. Eu socotesc acest lucru un fapt negativ, deși tov. ing. Zarcula l-a menționat ca pozitiv.

Ing. E. NICOLESCU: Un rol deosebit în domeniul scurtării termenelor de asimilare îl joacă și unificarea pieselor și subsansamblelor, fără a pune în discuție eficiența economică pe care unificarea o are a-

supra fabricației. Astfel, la Uzina de mașini electrice, din seria de motoare asincrone normale, se derivă un număr de 5 alte serii, acestea putînd fi asimilate în termene mai scurte, ca urmare a existenței seriei de bază. De asemenea, pentru a satisface necesități stringente, au putut fi livrate direct în serie, motoare de macara pentru industria metalurgică ca urmare a unificării părții lor mecanice cu a motoarelor de macara pentru utilizări industriale normale, fără a mai fi necesare fazele ce preced fabricația de serie.

Ing. FL. GHERGU: Tipizarea produselor, treaptă superioară a proiectării, are drept scop, alături de reducerea timpului de asimilare prin scurtarea fazelor de proiectare, cît mai ales creșterea mării serilor de fabricație cu asigurarea unui sortiment larg de produse. Pînă în prezent s-a acționat mai mult în domeniul tipizării diverselor elemente de asamblare sau a unor organe de mașini a căror utilizare este mai larg răspîndită. Etapa superioară, care capătă o utilizare din ce în ce mai largă, este tipizarea de utilaje, prin proiectarea unor serii unitare de produse complete. Pe această linie se încadrează acțiunea proiectanților de la U.M. Cugir, de pildă, care au proiectat o familie de mașini de frezat (universale și verticale) cu o largă refolosire a reperelor de la un produs la celălalt. Sarcina de viitor a industriei constructoare de mașini o constituie lărgirea continuă a acestei acțiuni în toate domeniile, precum și executarea unor produse de bază din care să derive mai multe variante constructive.

REDACȚIA: În activitatea de asimilare a unor produse de înalt nivel tehnic, o contribuție de seamă o aduce cercetarea tehnico-științifică. Ne interesează cum se materializează aceste cercetări în introducerea unor procedee tehnologice moderne, în aplicarea unor metode noi de verificare a calității produselor?

Ing. D. LĂZĂROIU: Răspunderea cu care colectivul nostru a privit și privește în continuare problema finalizării și introducerii în fabricație de către industria electrotehnică a unor lucrări cercetate de institut, este dovedită de numărul și valoarea produselor noi asimilate de către fabrici.

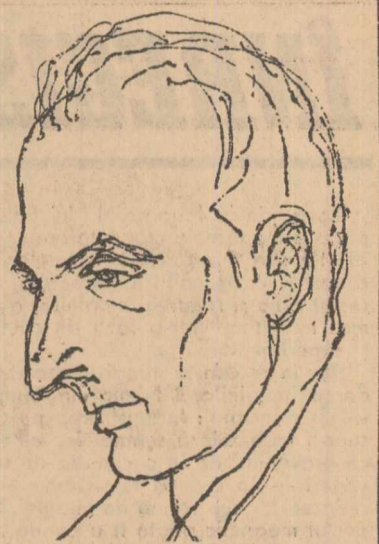
Institutulul nostru li mai revine sarcina de a supune verificării lor, în vederea omologării, toate produsele electrotehnice fabricate în țară. Verificînd cu exigență toate prototipurile înainte de omologare, respingînd pe cele necorespunzătoare, dînd ori de cîte ori este necesar recomandări de îmbunătățiri constructive (rezultate din încercările efectuate), institutul nostru contribuie la ducerea la îndeplinire a sarcinilor trasate de partid privind permanența ridicare a calității produselor. Întrucît omologarea nu poate fi posibilă fără existența unor laboratoare de încercări bine înzestrate, s-au realizat prin autoutilitare numeroase dispozitive și aparate de măsură.

Ing. E. NICOLESCU: Pe lîngă activitatea bogată a Institutului de cercetări și proiectări electrotehnice, prezentată aici de tov. ing. Lăzăroiu, doresc să-mi exprim părerea de rău că în ce privește uzina noastră, contribuția institutului respectiv nu este simțită în suficientă măsură. Mă refer îndeosebi la faptul că rezultatele la o serie de cercetări, cum ar fi cele privind execuția tropicalizată a unor produse, ajung cu întîrziere în posesia uzinei.

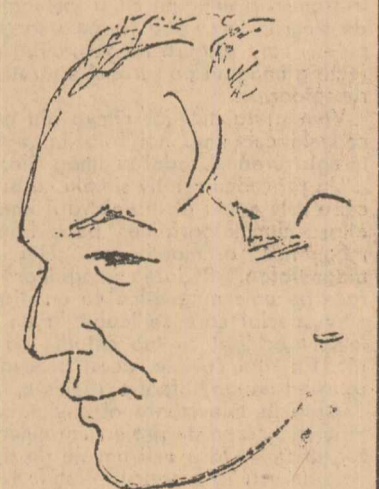
Ing. D. CONSTANTINESCU: Cercetarea legată de produsele în curs de asimilare este la uzinele „Vulcan” într-un fel handicapată prin specificul produselor sale de dimensiuni foarte mari. Noi ne găsim în fața cerințelor care impun măsurarea parametrilor cazanelor livrate, direct în centralele electrice unde sînt montate. Aceste deziderate nu pot însă fi întotdeauna îndeplinite. Cred că ar trebui să se prevadă o perioadă în care bene-

Pretutindeni, în întreprinderi, colectivele de muncă sînt angajate în aceste zile în bălăia pentru îndeplinirea exemplară a planului pe 1964 și pregătirea condițiilor pentru buna desfășurare a producției pe 1965, ultimul an al șesenalului. Încadrîndu-se organic în această bălăie, sectoarele de concepție din uzinele constructoare de mașini, institutele de cercetări și proiectări au o mare răspundere pentru modernizarea de produse la nivelul celor mai noi realizări ale tehnicii moderne, sarcină de mare însemnătate pusă de partid în fața industriei constructoare de mașini.

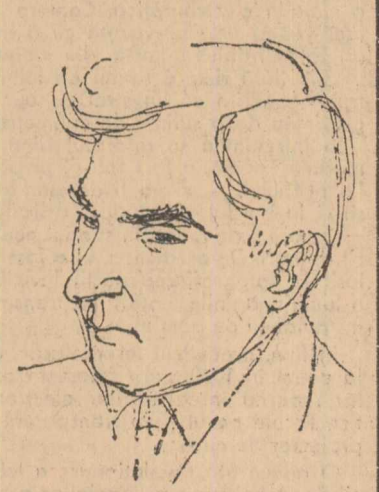
Dezbaterile care au avut loc în jurul „mesei rotunde” au ridicat probleme actuale, deosebit de importante, care stau în atenția cadrelor din aceste sectoare, și de a căror rezolvare depinde în mare măsură promovarea largă a progresului tehnic în toate ramurile economiei naționale. Redacția invită în continuare, specialiștii din industria constructoare de mașini de a-și împărtăși experiența, de a face propuneri pentru întărirea muncii în sectoarele de concepție ale uzinelor, pentru materializarea în producție a ideilor valoroase.

Ing. Mircea Zarcula

Ing. Dumitru Lăzăroiu

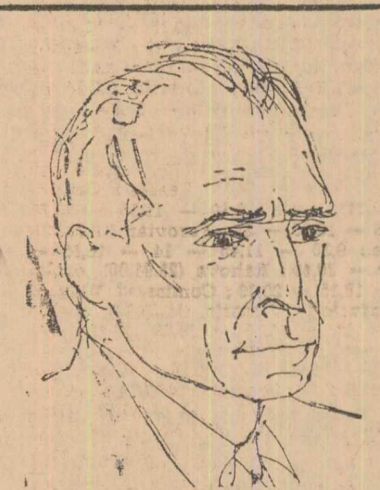
Ing. Ion Rădut

Ing. E. Nicolescu

ficiarii să permită efectuarea unor probe pentru ca uzina noastră să poată trage o serie de concluzii necesare.

Ing. M. ZARCULA: Aș dori să spun cîteva cuvinte despre rolul bancurilor de probă. Posibilitățile complete pe care le oferă bancul de probe, în încercarea de funcțiune a pompelor permit verificarea și îmbunătățirea modelelor experimentale sau prototipurilor și certifică atîngerea tuturor parametrilor stabiliți inițial ca fiind corespunzători nivelului mondial actual. De remarcă că bancul de probe a fost amenajat încă din anul 1956—1957 pe baza proiectelor uzinei și avînd majoritatea utilajelor construite în întreprindere. Ca urmare, noile game de pompe, cu caracteristici corespunzătoare au început să apară din anul 1958, uzina ajungînd în situația ca în 1962 să nu mai aibă în fabricație nici un tip de pompă din cele produse pînă în 1958. Din cele aproape 450 tipodimensiuni asimilate pînă în prezent, mai puțin de 30 sînt produse modernizate, restul fiind toate produse noi. Munca la bancul de probe a dus la determinarea unor coeficienți și relații care în mod normal nu se găsesc în literatura de specialitate, dar a căror folosire în proiectare duce acum la realizarea fără greș a unor înalți parametri ai pompelor noastre noi. Majoritatea pompelor ating în mod curent randamente între 70 și 86 la sută, ceea ce ne situează din acest punct de vedere la nivelul celor mai bune firme constructoare de pompe.

Ing. Ion Crișan

Ing. Florin Ghergu

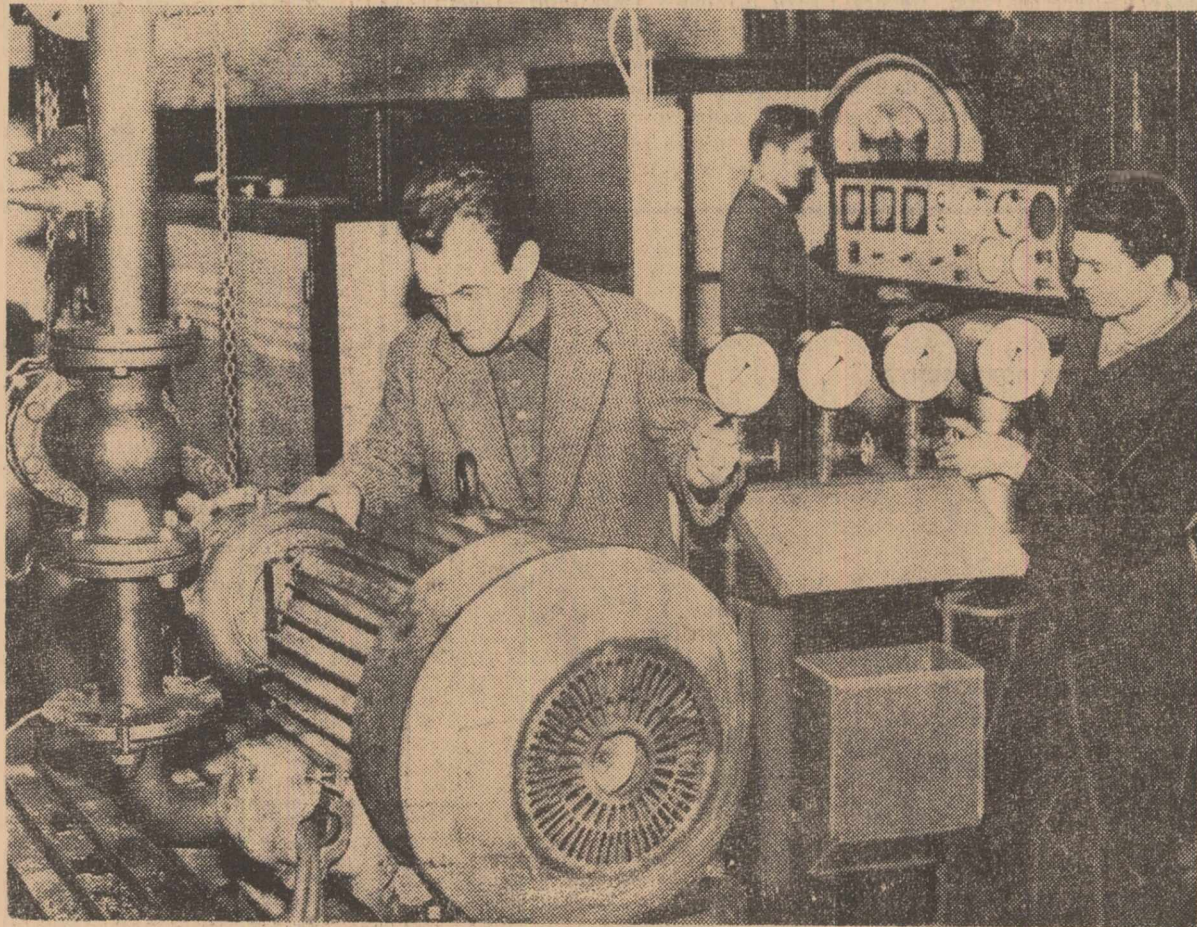

Ing. Dan Constantinescu

produsului respectiv. Aceasta a constituit și prima temă a discuțiilor noastre.

REDACȚIA: — Pentru început, am dori să discutăm cîteva aspecte legate de elaborarea studiilor tehnico-economice și răspunderea specialiștilor în această direcție.

Ing. I. RĂDUT: — Se înțelege că punerea în fabricație a unor produse, fără a cunoaște tehnica cu certitudine eficacitatea lor tehnico-economică, poate avea efecte negative pentru economia națională. De aceea, sînt necesare aceste studii tehnico-economice, care trebuie să cuprindă o analiză temeinică a necesităților interne și a posibilităților de export, caracteristicile tehnice și de exploatare în comparație cu performanțele produselor similare. Baza de materii prime, posibi-

O imagine de la bancul de probe al Uzinei de pompe din București. Se execută verificarea caracteristicilor hidraulice ale unui tip de pompă fabricat în întreprindere.

Foto: MIHAI POPESCU

Pagină realizată de:
MARIA COSTACHE și TUDOR GH. EORGHIU
Desene: CIK DAMADIAN

